

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri
Theologi, Jnstitvtiones Morales**

In Qvibvs Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1616

6. De Vicario perpetuo, an sit proprie beneficiarius.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14007

ea ratione, quod hæc quoque pensio ad vitæ vius reseruatur & datur: nec obitu clerici vacat, sed extinguitur: & Romanus Pontificatus, & concessu redimitur certa pecunia quantitate. Ex his perspicci potest, iura de beneficiariis aliquid statuenda, non eo ipso in pensionariis locum habere, nisi ipsi quoque exprimantur.

C A P. VI.

De Vicario perpetuo, an sit proprius beneficiarius.

Primo queritur, Ius Canonicum, & Civile, quem Vicarium appellant? Scindendum est Vicarii nomen latissime sumptum cum significare, qui gerit vices alterius, in cuius locum sufficitur. Unde in iure Civili, & Canonico, extat de officio Vicarii. Nam Magistratus, Iudices, & alij quilibet Praefecti suos habere solebant Vicarios, quorum opera vabantur in ciuilibus causis audiendis, cognoscendis, & definiendis, & iure reddendo: Episcopi item & Archiepiscopi sibi vicarios aescunt quibus multa committunt: Et ipse etiam Rom. Pontif. quamvis si Summus pontificis Ecclesiæ Pastor, & Christi Vicarius, tanquam viribus tamen Episcopus habet suum Roma Vicarium. Scindendum est quoque duplicum, in iure Canonico esse Vicarium; sive in perpetuum, de quo in cap. Extirpanda, §. Qui vero, de prob. cap. Ex parte, de officio Vicarii. Et cap. II. Perpetuus, de Fide instrumen, alterum temporarium, de quo si mentionem in cap. Perutum de appell. Perpetuus Vicarius est dicitur, qui Episcopi auctoritate, & Canonica instit. delectus, in parochiali Ecclesiæ constituitur, eique certa ex annuis Ecclesiæ proueribus portio assignatur tanquam laboris, & opere merces. Intra ea que dicuntur in cap. Extirpanda, §. Qui vero, de prob. Et in cap. Ad hac, de officio Vicarii. Et Gloss. in cap. ex parte, de officio Vicarii. in verbo, perpetuos Vicarios. Abbas in cap. postulatis, de rescrips. nec potest cum, fini auctoritate Episcopi ab officio, & manere remouere: nec assignatam ei portionem minuere Rector qui in beneficio, & Ecclesiæ parochiali succedit, ca. Ad hac de officio Vicarii: nec ipse item Episcopus potest ei administrationem admovere nisi iustis, & debitis causis condemnetur, ut colligitur ex cap. Ad hoc de officio Vicarii. Et cap. I. de appell. Monacho. in 6. Vicarius vero temporarius is dicitur, qui auctoritate alicuius in locum alterius ad tempus sufficitur, & ad nutrum eius, qui ipsum substituit, reuocari potest.

Secundo queritur, A quo, & in qua Ecclesia, & quibus excusis Vicarius perpetuus possit iure constitui? Respondeo. cum auctoritate Episcopi institui, & in Ecclesiæ parochi, aliquoies beneficium aliquod parochiale curam animarum habens alicui alteri Ecclesiæ, vel Collegio Canonorum, vel seminario clericorum, vel cenobio Monachorum, vel Academiz, vel hospitali domui, aut alteri loco pietatis causa extructo, & fundato, vel dignitati, vel praebende fuerit annexum cap. Extirpanda, §. Qui vero de prob. vel quando in parochia capella constituitur, co quod populus parochia subiectus sit magnus, & in parochiam conuenire non possit: solet auctoritate Episcopi capella aedificari, & in ea constitui vicarius perpetuus, iuxta id quod habetur in cap. ad audienciam, de Eccles. adit. Tunc enim ex hiuusmodi beneficio detrahitur iusta, & idonea portio, que vicario assignatur, ad commode eius vitam sustentandam, cap. Extirpanda, §. Qui vero, de prob. Et cap. Ad hoc de officio Vicarii. Ex quo fit, ut multa sint Monachorum conobia, & aliorum Religiosorum Conuentus, quibus Romani Pontificis indulgentia, sunt annexa Parochialia beneficia, deducta portione, qua commode sustentatur vicarius auctoritate Episcopi instituendus in ipsi Ecclesijs, quarum erant beneficia. Hinc existit titulus in iure Canonico, De capellis Monachorum. Solet itidem beneficium curam animarum habens, annexi in perpetuum alteri beneficio dignitatem habenti, detracta iusta, & de-

bita portione, qua ad commodum Vicarii vitum, & cultum sufficiat, ut colligitur, ex cap. Extirpanda, supra citato.

Quærat aliquis. Quare ex huiusmoni beneficiis in perpetuum alteri annexis portio subtrahatur, ut ex ea Vicarius sustentetur? Respondeo, merito iura constituisse, ut is qui beneficium Parochiale habet sibi annexum, sit immunitus, ac liber à cura animarum, & ab obligatione, & præcepto in seruendi, & commorandi ac residendi in parochi, ita autem onus, ac cura, in Vicarium perpetuum transfertur, qui instruitur; ut ipse per se curam animarum habeat, ac eam Ecclesiæ administret, ut insinuat in cap. I. de prob. in 6. Et cap. I. De capellis monachorum in 6. Et cap. Extirpanda, §. Qui vero. De prob. Vnde si quatas, An penes Vicarium perpetuum, an vero penes Rectorem maneat cura animatum? De hac questione Abbas in cap. Extirpanda, §. qui vero, num. 15. de prob. Respondeo, eisim Abbas esse penes Vicarium: & ideo Rector sacramenta conferre, nec debet, nec potest.

Tertio queritur, Quibus ex causis soleat Vicarius ad tempus constitui? Respondeo, multis de causis ipso iure concessis. In primis, quando quis legitime duas, vel plures Ecclesiæ habet, in quibus servire, commotari, & residere nequit, inseruit per seipsum in una, & in alijs Vicarium constitue iure compellitur. Hoc colligitur ex cap. Et temporis 26. quæst. II. Secundo ratione negotiorum, & occupationum, quibus ipse Rector causa sui munierit, & officij detinetur: quo iure Episcop. plures Vicarios instituit. cap. Ad hoc De officio Archidiac. Et cap. I. De cel. Miss. Tertio, ratione peregrinationis, ad pia religiosa que loca suscepit, & præteritam ad Terram sanctam cap. V. secundum. De voto & voce redempt. Quarto, ratione agitudinis, & valitudinis incommodæ, & agitudinis corporis, ut constat ex titulo De clerico agrotan per aliquos capi. Quinto ratione iuste absentia Episcopi auctoritate approbat. Vnde ratione studij literarij, vel alterius occupationis iusta, & idonea, Rector Ecclesiæ Vicarium habet. cap. Relatum de clericis non resident. Et cap. Non sponst, de confes. distin. §. Sexto, ratione diversæ nationis alio sermone, & lingua loquentis; cui Rector præficitur, capitulo quinto de Offic. ordinarij. Septimo causa habendi conciones ad populum, cap. Inter cetera, de prob. Et cap. Quod Diu in oratione, de fato monacho. nam causa necessitatis, vel utilitatis Ecclesiæ Vicarius constitutur, cap. expo/fisi. De prob. Octauo, cum Rector è ministerio, & officio dei ejicitur, vel remouetur a loco, cap. Ad audienciam de Eccles. adit. Nono, cum rector se ad religiosæ vita statum confert, & in probatione versatur, cap. De monachis, de probab. Decimo, cum id credit in maius diuini cultus incrementum, ex cap. Illud, §. c. Nibil. 7. q. 1.

Quarto queritur, An ratione consuetudinis Rector Ecclesiæ, vel alius beneficiarius, qui commorari, & residence in sua Ecclesiæ iure compellitur, iustum habeat excusationem, si per Vicarium sibi substitutum inseruerit? De hac questione Iean. Selius in tract. de benef. par. 4. quæst. 2. Respondeo, distinguendo, Rectori, cui est curam animarum cura commissa, iustum excusationem consuetudo non dat, bene tamen alijs beneficiarijs, nec curam animarum habentibus, quales sunt Canonici: vnde Iean. Andri. & Abbas aiunt in cap. Extirpanda, §. qui vero, de prob. iuri polle consuetudinem hac in parte derogate nam in quibdam Ecclesijs est vsu, & consuetudine receperunt, ut Canonici per Vicarios inseruant, & nihilominus fructus percipiunt. Alicubi est in more positum, ut etiam sine Vicario, ex iusta tamen causa absentes, ut fructus beneficij lucentur; ita ut alicubi etiam ex toto, alibi ex parte sibi illos acquireant: quæ inquit, consuetudines seruari tuto queunt, vbi sunt receptæ. Hoc nimis illi dixerunt ante Synodum Tridentinam quæ tales consuetudines Canonicorum abrogantur. s. 24. c. 12. de reformat.

Quinto queritur, an Vicarius Rectoris beneficium habere censeatur eo ipso, quo Vicarius est? Respondeo,

distin-

distinguendum esse: Vicarius ad tempus, beneficiarius vero & proprie non est, quoniam titulum, & ius non habet, ne ipsius obitu beneficium vacat, & morte beneficiarii totum eius munus & administratio finitur ac definit, & ex beneficii prouentibus solum sibi sumit, quod est ad vitam usus necessarium: reliquum beneficio debet. Dices, Vicarius Rectoris habet curam animarum: ergo & beneficium. Respondeo, habete quidem curam, sed tantum acta & functione, non iure & habitu. Est enim penes Rectorem ius curae, penes Vicarium vero functione & administratio. Vicarius vero perpetuus in Ecclesia parochiali beneficiarius ipso iure censetur: *Gloss. in cap. 1. de offic. Vicarii in verbo, in diversis Oldi. q. 32. ad fin. Ant. But. cons. 3. Et colligitur ex eis postulasti. de rescript. Et Gloss. ibi. Et Abbat. Et a iis in eo et Clos. 1. de offic. Vicarii. Objiciunt, eo ipso quo est Vicarius, vice fungitur alterius, ergo penes eum, cuius est Vicarius, ius beneficii, & titulus consistit. Respondeo, quidquid si de hoc, in jure Vicarius perpetuus in Ecclesia parochiali auctoritate Episcopi institutus, pro beneficiario habetur: ita ut ex portio, quae ipsi ex annuis beneficii prouentibus detracta destinatur, beneficium judicetur, qua in perpetuum datur, & obitu clerici vacat, non extinguitur: & anquam merces sacri ministerii, & labiorum quem Vicarius sustinet.*

Sexto queritur, An poenae Canonica contenta in c. De multa, de prob. Et in Extraus. Exversabili, de prob. inter Extraus. Ioann. 21. non solum comprehendant Rectorum parochiale Ecclesiam habentem, sed etiam Vicarius in Ecclesia parochiali constitutum? Respondeo, distinguendo, si Vicarius est perpetuus, casus potest contrahere, si simul habeat aliud beneficium, quod cum Ecclesia parochiali, cuius est Vicarius, obtineri iure non possit, ut dicitur ex Clem. 1. De offic. Vicar. Et tradit Abbat in c. Extirpanda. §. qui vero. n. 15. de prob. Sivero sit Vicarius ad tempus, in eas penas non incidit, etiam si aliud beneficium simul habeat, quod cum Ecclesia curacionem animarum habentissimum nequea possideri, quoniam, ut premonuit, talis Vicarius in iure beneficiarii non habetur.

Septimo queritur, An manus, & officium Vicarii sufficiat, ac definat mortuo Rectori, cuius est Vicarius, & iurisdictione, vel officio per suspensionem remoto & delecto? Respondeo, distinguendum esse: si Vicarius est perpetuus, eius manus, & officium non definit; si est ad tempus, finitus totum eius ministerium, ratio triplique est: quia perpetuus auctoritate superioris, videlicet Episcopi, & ipsius iuris est constitutus: ergo eius iurisdiction, potestas & manus, obitu, & morte Rectoris non extinguitur. At vero Vicarius ad tempus est ad nutum eius, cuius est Vicarius, ergo eius officium & munus finitur morte Rectoris. Hac Abbat in c. Extirpanda. §. Qui vero. n. 14. De prob. Hinc est, ut ea iusta locum habentia Vicario perpetuo, que sunt de Rectorate parochialis Ecclesiae constituta, sicut enim hic intra annum a beneficio obtento presbyter fieri debet, sic etiam Vicarius. Vnde in Clem. 1. de offic. Vicarii dicitur: Quod de Ecclesie curam animarum habentibus per receptionem aliarum similium amittendis, ac de ipsarum Rectoribus promovendis ad sacerdotium. Et de eorum statu a iure statuta noscuntur, in perpetuis Ecclesiis parochiali Vicariis, Et assumpsi ad eas volumus observari. Hec ibi.

Octavo queritur, an officium quo fungitur Vicarius Episcopi, appellatione beneficii continetur? Respondeo cum Abbat in c. postulasti. de rescri. minime, quia huiusmodi Vicarius non est perpetuus. Si queras, An Episcopus Vicarium perpetuum in Ecclesia parochiali possit constitutre sine consensu patroni? Glos. in c. Adhuc. de offic. Vic. tenuit id Episcopum posse, eo quod patrem tantum est nominare, designare, & offerre clericum in Ecclesia, Rectori vacua instituendum, at cum Episcopus Vicarium instituit in Ecclesia parochiali, non id facit, quia Ecclesia Rectori vacauerit: ergo in instituto Vicarii patroni consensum non postulat. At Ioano, Andri. Abbas, Innocentium, & alios veteres secuti ita distinguunt in c. citato. Adhuc. Si

Vicarium perpetuum Episcopus instituit, ita ut det certa quandam ex beneficio portionem, quae tanquam beneficium constitutum perpetuo daret, etiam post obitum ipsius Vicarii, tunc necesse est, ut ad sit etiam Patroni consensus, quia eius est electicum promouendum nominare, & offerre: ergo si episcopus Vicarium instituit, ita ut post ipsius Vicarii mortem ius & auctoritas instituendi perpetuo penes Episcopum daret, Patronus ius habebit Vicarium nominandi, designandi, & offerendi ab episcopo instituendum. Si vero tantum episcopus Vicarium instituat, et assignata & destinata portione, quae ad ipsum vitam sit tantummodo permanfusa, non requiritur Patroni consensus, eo quod portio eiusmodi nequaquam est in perpetuum conferenda.

Nono queritur, An Vicarius ad tempus constitutus, mortuo Rectori habeat ius petendi a successore stipendiū totius temporis clapsi? De hac questione Abb. in c. ad hac. n. 3. de offic. Vicarii. Ratio dubitandi est ex l. Qui operas, ff. locati, Et pecuniam 2. C. de condit. ob causam, vbi dicitur: Peccatum a te datum, si haec causa, pro qua data est, non culpa accipiens, sed fortuito casu non est secunda, unum repetit posse, certum est. Item constat, etum, qui locauit suas operas totius temporis mercede iure petere, si per eum non steterit, quin operas suas praefiterit, & nisi in reliquo operas localiter, ut dicitur in Iudicium functio ff. de offic. Acessoris. Et l. Addit. §. Cum quidam ff. Locat respondeo cum Abbat in c. ato, ius habere petendi, vel interueniente episcopi auctoritate, vel uilitate ecclesiae. Secus non: item, quoniam successor in beneficio debet sui praecessoris debita solvere, si ea in tem, & bonum ecclesie cesserat, c. 1. de solutioni. At Innocentius, regis Abbat, ait, Si rei acquista gratia Ecclesia ad successorem deuenirent, & penes ipsum manerint, petat ab eo: secus petat ab heredibus antecessoris.

Decimum queritur, an Vicarius perpetuus in Ecclesia parochiali constitutus, possit sibi subrogare. Dubitationem mouet, quod Procurator sive ad litigies sive ad negotia, postquam contestatus est item, alium substituit ad item, et c. 1. Et 2. de procurat. in 6. quod ibi notatur, communis est sententia receperum: ut confiat ex Abbat in c. Clericos. de offic. Vicarii, num. 2. Vicarium in sui locum, alium non substituere atque supponere: alioqui enim, & ille alius substitutus posset quoque alium in sui locum sufficere, & ille itidem sufficiens alium sibi subrogare, quod iura non permitunt, ut inquit idem Panormitanus in cap. citato, argumento ex cap. Cum in multis de rescript. Dicendum igitur est, Vicarium, si perpetuus sit, non posse Vicarium perpetuum sibi substituere: quia cum Vicarius est constitutus, electa est industria personae eius. Item quia Vicarius perpetuus nequit nisi Episcopi auctoritate institui. Ceterum potest temporalem Vicarium substituere, ut loco quem diximus, docet Panormitanus Hoffiensis secutus, modo id faciat magna ex causa impedius, & ad modicum tempus: puta ad unam hebdomadam, vel duas, quia modicum in iure pro nihil habeat: & dummodo raro substituat: secus est de Procuratore, qui contestat iste, vel incepto negotio, est quasi dominus iuris, vel negotii.

Vnde decimo queritur, an Rector iure Vicarium reuocet quem ad tempus sibi subrogavit interposito jure jurando, quo promisit se cum non reuocaturum? Respondeo cum Abbat in c. Tua nobis, de offic. Vicarii, num. 5. si reuocet justa ex causa, tam reuocationem ratam esse & firmam: & Rector perjurii non habetur, quia iurandum adhiberum est tacita conditione, quamvis non expressa, si Vicarius recte suo munere, & officio fungetur. Alioqui perjurus est Rector, tametsi reuocatio vim, & locum habeat.

Dodecimo queritur, An Vicarius Episcopi, quem Ius Canonicum solet officiale nominare, iurisdictionem ordinariam habeat, an tantummodo delegatam? Respondeo cum Innocentio, Hoffensi, Et Abbat in c. Tua nobis, de offic. Vicarii, ordinariam habere, cum nimis tam habet in totum Territorium Episcopo subjectam.

Dicimmo-

Decimotertio queritur, An Episcopi obitu iurisdictio Vicarij finiatur, ac desinat? Respondeo cum Hostiensi, & Abate in c. *Tua nobis, de officio Vicarij, num. 4.* finiti: sic enim habetur, cap. 1. de officio Vicarij, in sexto, & ita est consuetudine receptum, quamvis Collegia Canonicorum plerumque Vicarios Episcoporum soleant confirmare, vel ab officio remouere. Item desinit iurisdictio Vicarij, quando est qui Vicarium constituit, est sententia excommunicationis, suspensionis, vel interdicti devinctus, ita ut et Vicarij tunc rata, & firma non sint: ut colligitur ex cap. 1. de officio Vicarij, in sexto. Demum Vicarij Episcopi munus finitur, si Episcopus suam Ecclesiam dimiserit, aut simpliciter, aut ad aliam Ecclesiam translatus, aut suam Ecclesiam priuatus, vel ab ea amotus: tunc enim vacat eius Ecclesia, & Episcopus est velut mortuus illi Ecclesia.

Decimoquarto queritur, An Episcopus absque consensu, vel consilio Collegij Canonicorum, possit sibi Vicarium adscire & reuocare? Respondeo, cum Hostiensi, & Abate in c. *Tua nobis, num. 4. de officio Vicarij, cum posse, id que consuetudine approbatur, & seruatur.*

Decimoquinto queritur, An Vicarius Romani Pontificis in Urbe, sit Vicarius eius tanquam Patriarchae, & totius Ecclesiae Catholicae & Antiquitatis: An vero tanquam Episcopi Vrbis? Respondeo, esse Vicarium tanquam Vrbis Episcopi, quia iurisdictio eius non extenditur extra Urbem, cap. *Tua nobis, de officio Vicarij, & ibid. Abbas, & alij.*

Decimosexto queritur, An hic Vicarius possit ad ordinis promouere eos, qui sunt alii Episcopis subiecti, sine ipsorum literis, quas vocant, dimissorijs, & an itidem possit litteras dimissorias dare Clericis sibi non subiectis, ad ordines suscipiendos? Respondeo cum Abate in cap. *Tua nobis, de officio Vicarij, num. 5.* exiure communione posse: nam seruare debet, quod habetur in cap. Nullus, de temporibus ordinat. in sexto, ubi nos ita legimus: *Nullus Episcopus, vel quisvis alius absque superiori licentia, homini diaconis aliena Clericalis presumat conferre consilium. Porro nos de officio Vicarij generatim agemus lib. 6. Moral. Institutionum.*

Vltimo queritur, An Rector legitime impeditus possit sibi Vicarium constituer? De hac questione Panormitanus in c. *Quoniam, 2. Ne Prelati vice sunt. Ioan. Andreas in c. Cum ex eo de Elet. in sexto Glossa in c. Precipimus, 21. quest. 2.* Respondeo cum Abate, Vicarium perpetuum ab eo constituti non posse sine auctoritate Episcopi; temporarium vero, ad modicum videlicet tempus, puta ad unam, vel duas hebdomadas, sibi posse substituere sine auctoritate Episcopi; ad longum tempus non posse citra auctoritatem Episcopi: ut colligatur ex c. *Cum ex eo de elet. in sexto, & cap. Peruenit. de Appellas. Sic Abbas loco citato.*

C A P. VII.

De Beneficiis simplicibus sigillatim, & pri- mum de praestimonio.

Primo queritur, An praestimonium, sive praestimonialis portio, sit beneficium Ecclesiasticum? Non sumitur in praesenti praestimonio, ut est portio aliqua quae datur ex bonis Ecclesiæ aliqui tanquam merces ob ministerium profanum, non sacrum, & quæ etiam in laicis conferuntur: sed ut est portio, quæ dati solet Clerico, ut Clerico. In multis Ecclesijs Hispaniarum sunt praestimonia. In Ecclesijs diocesis Conchen, sunt praestimoniales portiones dati solita Canonicos, & alijs Clericis.

In hac controversia duplex est Doctorum opinio. Prima praestimonium negat esse beneficium: cuius auctores eo sunt argumento permoti, quod praestimoniales portiones sunt annui quidam prouentus ex beneficiis redditibus detraicti, & destinati ad sustentandos iuuenes, qui literis operam nuantur. Quamvis alij dicant, huiusmodi redditus ad subsidium hominum pro fide, & religione Catholica decertantium, ab Ecclesia esse constitutos;

Alij vero, in subsidium Canonicorum in Ecclesijs Cathedralibus Canonicatum, aut dignitatem habentium, Ioan. Selua tract. de benef. par. 1. q. 3. Gegas de pensionib. q. 28. n. 5. senserunt, praestimonium non esse beneficium, quibus subscriptis sunt quidam iuniores, & inter Theologos Palatinus in 4. dist. 15. dist. 19. Medina tract. de oratione, ea vnicatione convicti, quod qui habet praestimonium, commariari ac residere iure vlo non cogitur in Ecclesia, cuis est praestimonium, vel est consuetudine receptum, nec in sui locum aliquem substituere debet, ac ita nec per se ipsum, nec per alium sibi subrogatum Ecclesie infraest; & vna cum ipso praestimonio, quod habet, potest iure alia beneficia possidere, haec enim omnia habet consuetudo recepta: & quia praestimonium datur in vita subsidium, vnde quis commodè sustenteret.

At secunda opinio doce: praestimonium esse beneficium, quæ opinio est Hostiensis in cap. Postulaſti de reſcript. vbi est statut. Clem. V. irritam facile electionem Archidiaconi Compofellani, quia in inhabili erat, eo solo, quia in dispensatione sua de quibusdam praestimonij non fecerat mentionem: non obstante quod à quibusdam dicebatur, praestimonium non censeti nomine beneficiorum ecclesiasticorum, cum in sola temporalitate consistant: nam alius quam Prelatus, illa confite non potest: nec ille alteri quam Canonicus, vel Clericus nec potest illa sibi retinere. Quare negari non potest, quin illa sit Ecclesiastica beneficia: & quin committat simoniam P. a. atus, qui illa venderet. Hæc a dem refert Speculator in. delegatio. Videndum: vers. Numquid nocet, & Ioan. Andreas in c. Postulaſti, a reſcript. Eandem opinionem habent Antonius & Acharanus in cap. citato Postulaſti, Abbas in cons. 47 pa. 2. Dominicus in cap. Quoniam, de concess. Prob. in cons. & cons. 109. Oldrad. cons. 81. Sotus lib. 10. de iusfit q. 3. num. 3. conclu. 2. Decius in c. Ad Aures, de reſcript. Hanc esse communem sententiam, testatur Menoch. de arbit. Indic. casu 207. n. 59. Eā vero inde colligunt, quod praestimonio cōueniat tota beneficij definitio, & ea omnis, quæ beneficij ratio & natura postulat. Non enim conferti potest nisi per institutionem Canonicam, neque dari conventione, aut aliquo pacto, & promissione lucri, ac commodi temporalis, nec in alios quam in Clericos confertur; & in perpetuum datur in titulum certæ alicuius Ecclesie, nec tribuitur nisi ob manus, & ministerium sacrum & Ecclesiasticum; similiter quoque obitu eius, qui illud haberet, vacat: nec de munus potest ad heredes transmitti.

In hac controversia in primis notandum est, omnes conuenire, praestimonium, sive praestimoniale portionem non esse beneficium Ecclesiasticum propriæ, si non datur in titulum, sed ad certum tempus committitur in subsidium vite: & de hoc praestimonij genere locuti sunt Abbas, & Felinus in cap. postulaſti, num. 8. de reſcript. Gegas, Ioan. Selua locis supra citatis, cum dicunt non esse beneficium, & solum in temporalibus consistere. Tota questione est de praestimonio, & praestimoniali portione, cum datur in titulum, & cum obitu eius qui habet, vacat. Deinde credibile quibusdam videtur, praestimonia fuisse primam instituta in subsidium iuuenum literis operam dantum: & propterea fuisse portiones quidam ex beneficiis prouentibus detraictas, & processu temporis in beneficia Ecclesiastica transiſſe: quamvis prima sui origine beneficia non fuerint. Vnde factum esse putant, ut quod praestimonium nunc habent, liberi sint ab onere, obligatione, & precepto residendi in Ecclesijs, quarum sunt praestimonia, ita ut nec per se, nec per alios in sui locum sufficiatos inservire vlo iure cogatur: quod certe horum beneficiorum est proprium. Ceteros enim beneficiarios confit, vel per se, vel per alios sibi substitutos, in Ecclesijs ministrare debere.

Verumtamen qualiscumque fuerit prima praestimonium institutio, & origo; ego non dubito ea esse beneficia, non solum iure novo, sed antiquo etiam iure atque communī. Nam in cap. Quoniam, de concess. probab. in sexto,

inter